

Rohkeasti puhumaan!

Autetaan päivähoitossa aloittavia lapsia löytämään äänensä

Puheterapeutit ja kasvatustieteen ammattilaiset ovat huomanneet, että on aiempaa enemmän lapsia, jotka puhuvat iloisesti ja äänekkäästi läheisilleen, mutta hyvin vähän päivähoitossa.

Mistä tämä voisi johtua?

Samalla kun perhe-elämä on muuttumassa entistä kiireisemmäksi, lapset aloittavat päivähoiton aiempaa nuorempina, eivätkä he välttämättä ole vielä valmiita eroamaan vanhemmistaan ja puhumaan reippaasti vieraille. Siitä huolimatta edellytetään, että päiväkodin työntekijät auttavat lapsia kehittymään puhe- ja ryhmätaidoissaan. Jotkut lapsista ovat erityisen herkkiä muutoksille ja he saattavat kanavoida ajankohtaiset pelkonsa siihen, että heidän odotetaan puhuvan. Lyhyesti, kaikkiin kohdistuu nykyään vähän enemmän paineita, ja saatamme huomaamattamme jopa vaikeuttaa lapsen puhumista. Puhumattomuus voi suuresti vaikeuttaa lapsen kykyä ystävystyä ja pärjätä päiväkodissa ja koulussa ja johtaa lopulta täyteen puhumattomuuteen, jos vain odotetaan, että lapsi "kasvaa siitä ulos".

Voimme vaihtaa tämän kehityksen suuntaa nyt!

Odottamalla lapselta **vähemmän** ja tukemalla **enemmän** voimme auttaa lasta onnistumaan ja luottamaan itseensä, jotta hän voi edetä askel kerrallaan.

- ❖ Vanhemmat voivat vähentää eroahdistusta antamalla lähtiessään lapselle jonkun vanhemmalle kuuluvan asian, josta lapsi voi pitää huolta. Vanhemman kannattaa palata vähän aikaisemmin ja osallistua ryhmän toimintaan siten, että lapselle jää päivän päätteeksi hyvä mieli. Kerro vanhemmalle, että hän on tervetullut osallistumaan vapaaehtoisena avustajana ryhmän toimintaan.
- ❖ Kannusta ei-suomenkielisiä vanhempia opettelemaan ja käyttämään suomea päiväkodissa, jotta hän voi osoittaa lapselle, että on OK yrittää ja tehdä virheitä.
- ❖ Anna lasten valita *osoittamalla* ruokia tai kuvia ryhmätilassa. Lapsia ei tule painostaa puhumaan, ennen kuin he ovat siihen valmiita.
- ❖ Vältä vuorotteluun liittyvää pelkoa ryhmätilanteissa kysymällä, kuka **haluaisi** sanoa jotakin enemmän kuin odottamalla, että jokainen lapsi puhuu vuorollaan.
- ❖ Jos lapset eivät spontaanisti puhu aamupiirissä, auta heitä osallistumaan **tekemällä** jotakin enemmän kuin puhumalla. He voivat pidellä muistitaulua, ojentaa kortteja tai näyttää jotain, mitä he ovat tuoneet kotoa.
- ❖ Tue lapsia käyttämällä enemmän toimintoja, joissa lapset puhuvat, liikkuvat ja laulavat **yhdessä**.
- ❖ Jos aamupiirissä kysytään paikalla olijat, anna lasten valita vastaavatko he vain nostavatko kättä, tai toista "Onko _____ täällä?" siten, että koko ryhmä vastaa jokaisen nimen yhteen ääneen.
- ❖ Etsi lapsia, jotka ystävystyvät helposti ja ottavat hiljaisempia lapsia mukaan leikkeihin.
- ❖ Hymyile ja anna lisähuomiota, kun lapset yrittävät jotakin uutta. On parempi tehdä asioita **yhdessä** lasten kanssa tai **helpottaa** niitä kuin tehdä lasten **puolesta**.
- ❖ Kysymysten esittämisen sijaan rupattele lapsille tai kehu heitä.
- ❖ Valitkaa yksi ryhmän aikuisista rauhallisesti ystävystymään, rohkaisemaan ja ottamaan mukaan hiljaiset lapset, jotka helposti jäävät sivuun ja kokevat itsensä yksinäisiksi, torjutuiksi tai ahdistuneiksi.
- ❖ Muista, että hiljaiset lapset eivät yleensä uskalla puhua, vaikka he vaikuttavatkin itsevarmoilta tilanteissa, joissa puhetta ei tarvita. Vakuuta heille, että on OK, jos heidän ei tee vielä mieli puhua, **aikaa on paljon**.